

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Szombat

171. szám.

Pest, september 30. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizetheti helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettek.

Az olvasóhoz.

Lapjaink a jövő hét első napjaiban, ha ne talán nem szokott terjedelmében fogának megjelenni, az olvasó annak tulajdonítsa, hogy Pest férfiai, egész tömegben ki mentek az ellenség elébe.

A haza legnevezetesebb perczei folynak. A fő városból temérdek ember indul ki a bátor, de számban az ellenségnél kisebb magyar sereg támogatására. A cél a haza veszedelmet egy csapással szétoszlatni.

A szerkesztő, kiadó, segédjei, a betűszedők mind szerencsésjőknek tartják e nagyszerű dramában, ha több nem, legalább mint statista szerepelni.

Az ellenséget visszaverni a magyar tábor elég erős, de ha támadólag akar felépni tömegekre van szüksége.

Isten hozzá! tehát az olvasóhoz, míg majd lapjaink folytatandó számait a győzelem hírével kezdetjük meg.

Pest sept. 30.

A képviselők házában az elnök előadta, a tegnapi csata eredményeit.

Délelőtt tizenegy órakor az ellenség három collonban támadá meg a mieinket.

A megtámadások különböző pontokon egész délután három óráig tartottak, s az ellenség minden pontról visszaveretett.

Az ütközet este, öt és hat óra tájban az ellenség újabb támadásával ismét megkezdett, az előbbihez hasonló eredménnyel, míg a sötét beálltával az ellenség visszavonult.

A mieink akkor Martonvásár felé visszavonultak, elfoglalták azon posztót, mely már eredetileg arra volt számítva, hogy az ellenséget idáig oresszék, honnan a főváros teljesen fedezve van, úgy, hogy az ellenség a városba semmi mellékutakon nem nyomulhat.

Velence vidékén erre nézve sikeresen nemis lehetett volna felügyelni, s az ellentábor mutatott is már hajlamokat arra, hogy az ütközet alól kiskamlva, a fővárosban teremjen, azért jobb szárnyával már Csáktornyáig terjeszkedett.

Két kellemetlen hírt is kell közlenünk.

Ivánka parancsnok csel által az ellenség kezébe került.

A dolgot úgy beszélük el:

Seregeink egy osztály német lovasságot valamely szűk helyre szoríták, az ellenség fehér kendőt lobogtatott, mire Ivánka előbbök ment és értekezett.

Visszajövet a fehérendő ismét lobogtatott, parancsokunk újra visszament, azonban a két sereg közti középponton túl menvén az ellenség, s futásnak öt körül vette, s vele együtt megfutott.

Mieink tartva tőle, hogy az ellenség minket cselbe akar hozni, az üldözést nem tarták tanácsosnak.

Egy más baj is adta elő magát. A sötétben huszárjaink egy magyar gyalog csapatra bukkanva, félreértésből egymásra lövözgetni kezdetek, mire több sebesülteink s néhány halottaink lettek.

A ház tagjai nagy népgyűlést hirdettek a muzeum térre.

A pesti nép délután öt órakor fog kiindulni a városból.

Hova? senki sem tudja, vezérünk zárt parancsot fog venni, s ha egyszer túl leszünk a Dunán, akkor nyitandja fel.

Csaknem kürtölhetjük ki az ellenségnek, hová megyünk?

Monarchia és respublica!

Olly sokat foglal magában e két szó, olly fontos, miként megfoghatlan, hogy összes Journalistánk alig szánt még neki csak egy cikkcskét is.

Ezt legfelebb onnan lehetne megmagyarázni, hogy, mint egy nagy emberünk mondá, a magyar nép kiválólag monarchicus.

És ez igaz volt, még igen rövid idő előtt is.

Eddig a nagy tömeg nem akart hallani, a néhány respublicanus pedig nem mert szólni a respublicáról.

A nép szeméi előtt respublica = borzasztó anarchia, guillotinizás, rablás, gyujtogatás, et similia, volt ezelőtt.

A vörös tolltól úgy irtóztak, mintha vöröstengerként omlott volna a vér.

De... tempora mutantur et nos mutamur in illis!

Most már mindinkább fogy a monarchicusok száma.

Oszlani kezd az elítéletek hályoga az emberek szeméiről, és ha tán nem respublicanusok is még a többség, de biz a monarchiát sem tartja már valami mennyei kincsnek.

És ezt nem lehet csudálni!

Hisz magok a fejedelmek mindent elkövetnek, hogy azon kegyelet, mondhatni, bálványozás, mellyet, kivált a magyar nép táplált a monarchia íránt, melly neki, mintegy második vallása volt, gyökereiben megingadtassék...

...Martiusban felvirult a szabadság hajnala, és természetesen meg kelle dűlni a fejedelmek korlátlan hatalmának, ezt ők és környezetük — ismét természetesen — épen nem látták szivesen, és azért a nagy uralkodók, meg a mellettük és alattuk — gyakran fölöttük is — álló apró uralkodócskák, s a mindenféle ismus, tismus, felköltötték mindentűt és mindenfelé a reactiót, hogy elvesztett hatalmukat és kincseiket visszaszerezhessék; és ámbár a reactio a lehető legtitkosabban szokta szőni hálóját, mégis eszközeit, a céljaira felhasználható emberek nagy részét bizonyos monarchiai fanatismus vezetvén schwarzgelb zászlói alá, nem lehetett a király neve nélkül cselekednie, és mihelyt nyíltan beavatkozik a király illyes ügyekbe, mindjárt eloszlik a fátyol, az együgyűek szeméit kápráztató nyabus, melly eddig a királyokat nem fedé, és át kezdi látni a nép, hogy nem az a király, a mieink tartotta.

Ugy van most a nép a királyokkal, mint a szemároni mákos réteszel, mellyről mondatik: kívül mákos, belül furkós.

Magyarhonban leggyalázatosabban és legerősebben üzi játékát a reactio, Magyarhonban leg-

inkább van compromítva maga király, nem csuda, ha itt egy darab foszlánya is alig marad azon irtóztató vastag ködfátyolnak, mely pár hó előtt még egészen körülfogta a monarchiát.

Minden becsületes ember undorodva fordul el azon dramától, mely most szemeink előtt velünk játszatik, és ezen dramának indoka egyedül csak a monarchiában fekszik.

A fejedelmek mindig a legnagyobb és legkorlátlanabb hatalommal akarnak birni. Tanu a historia, hogy ez így volt ezelőtt, így van most, és így is leend mindaddig, míg csak fejedelmek lesznek, mert az emberi természet nem hazudtolja meg magát, de a nép szabadságot akar, neki szabadság kell, ez pedig korlátlan hatalom mellett nem képzelhető; egy felelősség nélküli, sérthetetlen ember mindig önkényleg igyekszik cselekedni, önkéntes kormányal pedig bár egyes kitűnő uralkodók alatt lehet nagy, hatalmas, dicső egy status, de szabad... soha!

Érezték ezt legujabban a népek, s azért fel akartak szabadulni a fejedelmek gyámsága alól, de ezeknek nagyon inyókra volt a tutori hivatal, nem akartak engedni, királyi tekintélyekkel felzudíták egymás ellen a külön nép fajokat, osztályokat, hogy az általános azonban ismét mindanyit leigázhassák.

A reactio a monarchia kifolyása!...

A monarchia védői úgy állítják azt előnkbe, mint egyedüli országát a rendnek, és a francia köztársaságra mutatván, azt mondják, hogy a republica a zavar, rendetlenség, anarchia hazája. Elfelejtik a jámborok Magyarhont itt orruk előtt s a többi monarchiákat, hol pedig ámbár legtöbben republicanus mozgalomnak hire sem volt — olly zavar van, hogy Franciaország állása hozzájuk véve még istenes. És a francia zavaroknak — ha vannak — mi szülő anyja? ismét nem más, mint a visszatérni akaró monarchia, mely a proletariatust céljaira felhasználja.

De hogy a monarchia nem a rend országa, azt bizonyítja az is, mert a monarchiában szabadság nincsen, szabadság nélkül pedig rend nem képzelhető.

Szabadság nélkül felületes nyugalom lehet ugyan, de csak olyan az, mint a tenger csendje, mely után annál zajlóbban szokott kitörni a vihar, azt mondja valaki, az alkotmányos monarchiában tán csak lehet szabadság? én ilyenről írok, s még is azt mondom, nem!

Lássuk csak a dolgot közelebbről.

Először is forgassuk át a történet ezer éves lapjait, és mit találunk azokban a drágálatos alkotmányos monarchiákban? felülről elnyomást, mely fokozottan annál nagyobb lesz, minél inkább szilárdult meg a trón, és mennél több hatalmat ragadhata magához. alulról tüést, vagy kísérleteket a megszabadulásra, bel harcokat.

Illyen formán szokott ez történni.

Van egy sérthetetlen, melynek tetemes jövedelmei vannak, melytől tart körébe, melynek az aristokratát, melynek érdekeit ugyanazonan a trón érdekével, s mely ezért neki minden czéljában há segítséje, s melyből szokott kinőni a gyönyörű mákvirág....

Camarilla kisasszony. És ez többnyire örökség gyanánt szokott egyik királytól, a másikra szállani. Továbbá a királynál szokván lenni a főpapi s katonai kinevezések, creaturája a hierarchia által elbolondítja a népet, hogy katonái segélyével annál könnyebben az igába hajthassa, ennyi elem lévén használatára, mindinkább átkezdi lépni az alkotmány szabta határokat, és befolyást szerez magának az országgyűlésre ő, kinek kezében annyi eszközei vannak a megvesztegetésnek.

Tanusítják ezt a világ valamennyi constitutionalis államának történetei, például csak Francia-hont Lajos Fulöp alatt hozom fel.

Azt mondja a constitutionalista: a király nem tehet semmit a felelős ministerek ellenjoggyezése nélkül.

Igaz, de részire hódíthatja az országgyűlést és ekkor a felelősség = 0; továbbá tagadhatlan tény az, hogy monarchiákban a ministerek vagy a király mellé állottak, vagy hamar megbuktak.

Legyen bárminő az alkotmány, a tapasztalás bizonyítja, hogy nincs abban garancia, és a legkorlátoltabb alkotmányos monarchiák, idővel absolutismussá fajultak...

Az aristokratia szükséges kifolyása a monarchiának, hol aristokratia van, ott egyenlőség nincs, e nélkül a testvériségnek, az egyetértésnek nyoma sem lehet....

Ezeréves constutionk van, és mégis voltunk-e valaha szabadok és boldogok akár marcius előtt, akár marcius után? megvédett-e vastag corpus-jurissunk a trón s aristokratia elnyomásai ellen?

Magyarhon példája a legkiáltóbban bizonyítja be az alkotmányos monarchia semmitörőségét!..

De most pár szót tulajdonkép a republicatól.

Ennek első előnye, hogy sokkal olcsóbb a monarchianál.

Másodszor itt el van kerülve az a borzasztón neveléses valami, hogy t. i. egy ember, — legyen bár rosszabb, ostobább, nyomorultabb alávalói legutolsójábanál. — csupán azért, mert az apja, bátyja vagy mi az istennyilája király volt, ő is urává legyen milliónnak, ezek élete, boldogsága roszakaró, vagy tehetetlen kezébe legyen letéve.

A köztársaság feje, ki különféleképp hivathatik a nép által választatik, bizonyos meghatározott időre. A nép nem csalatkozik, vagy ha mégis, hamar átlátja tévedését, és ha csakugyan roszul választott volna, az sem igen ártalmas, mert a köztársaság felelős feje nem egyéb végrehajtójánál azon akaráttnak, melyet a nép képviselői által nyilvánít.

A mit némelyek állítanak, hogy t. i. a rend ellenkezik a republica elvével, az illyen táblabírók ellen nem kell czáfolat; 1-ör, mert a táblabírónak illyesmitől úgy is hijába beszél az ember

2-ör. Hogyan ellenkeznék a rend a köztársaság elvével, azt én nem értem; hogy a monarchiában kiadott rendeletek, parancsolatok mint melyek gyakran a nép tudta, akarata nélkül, ennek ellenére is, adatnak ki, zavarok támadnak, a csend s rend megháborítatik, ez igen is megtörténik; de hogy köztársaságban, hol akármi is csak a nép meggyeztetével, egyedül olly egyén

vagy testület által, mely az ő kifolyása, történhetik, tehát mintegy önmaga ellen zavarogjon valaki, ez bizony nem történik meg egy könnyen.

3-ör. Hogy köztársaságban nem lehet rend, azt a történet lapjai meghazudtolják.

Nézzétek Romát, nézzétek a görögöket, akkor voltak leghatalmasbak, legdicsőbbek urai a világnak, akkor virágzott náluk tudomány, művészet, ipar, midőn köztársaság voltak.

Nézzétek Éjszak-Americát egyfelől, Magyarhont másfelől, és válasszatok.

De hát — mondják — mért nincs még tökéletes rend és nyugalom Franciaországban?

Azért, mert a monarchia csak elkergetve, de végkép kiirtva nincs, reactióval még működik, és mert még a legkisebb átmenet sem történhetik nagyobb mozgalom nélkül, hát egy olly nagy ugrás a monarchiáról republicára?

Soha sem kell az itéletet olhamarkodni. Elejénte szokott zavar lenni minden új statusban, az új kormányrendszer alatti emberek olyanok, mint az új bor, mely minél inkább forrja ki magát, annál csendesebb és tisztább leend...

Végül egy Conventi követ — Gregoire — szavaival zárom soraimat: „Az udvarok nem egyéb, mint műhelyei a bűnnek, tűz helyei a megromlásnak, és a királyok története, a népek szenvedésének története!”

Radicalis.

Polgár szerkesztő!

Az eseményről, mely ma délután Pest és Buda közti téren történt és melyről ön morális elméletét előadni mintegy röstelté, nekem ez a tudomásom s vélekedésem:

Valami Lamberg nevű ember jött valahonnét Budára egy rongy papirossal, melyen az volt írva körülbelül, hogy ő Magyarországnak korlátlan és fő parancsnoka, azon szempillantástól fogva, melyek Budavárába érkezik. A rongypapíron volt aláírva bizonyos Ferdinand s utána e szám: 5 mi az magyar király 5-ik Ferdinand nevével történetesen ugyanazonos.

A mint ez sokan meghallották, azonnal kezdősködötték. Van e ellenjegyezve e papir a magyar ministerek valamelyike által? Feleletlön: nem.

Ekkor a nép — szokott politikája szerint — kiáltani kezdé ez az orosz czár embere! mások Konstantinápolból jöttek gondolák, hogy az ottani magyar akarátja szerint ezen országön zsarnokoskodják.

A vélemények s találgatások elágoztak sokfelé, de az nem jutott egynek is eszébe, hogy Lamberg nevű ember Bécsből a magyar királytól érkezhett volna be; mivel honunkban már az utcagyerekek is tudják, miként a magyarkirályi rendeletek Magyarországnál ellenjegyzés nélkül semmiféleképpen nem eredhetnek V. Ferdinand eddigi magyar királytól, — ki maga köteleességét s alkotványos torlatoltságát e tekintetben jobban ismeri s lelkiismeretesebben gyakorolni akarhatja, mintsem hogy illy félszogsé-

get illy jött ment embert személye eszközével elkövethe.

Mit tett hát a magas politikában járatlan nép?

Azt, a mit régi romaiak szoktak tenni azokkal, kik Romában uralomra, nyilván törekedtek: — agyonszurdálta, mert tanpéji sziklánk nincs.

Az nevezetes benne, hogy a jövevények halála sem Buda sem Pest városában nem történt, és előbb, hamarabb lett, mintsem azt, vagy az egyik vagy a másik város hatósága tudhatta vagy gátolhatta volna.

Meglehet, sok ember s nő szív sajnálkozott vagy tán el is borzadt a kémforma ember erőszakos kimúltán, azonban én meg nem foghatom mikép lehet erre idejük, ha szívükben forgatják azon ezerek halálát, kik a vad ráczok által konzoltattak fel, vagy azon ezer meg ezer család siralmas: leírhatatlan inségű sorsát, kik e hónapokban a bécsi kamarilla ármányai nyomán ott alföldünkön földönfutókká lettek!!

Ezen kis történetkénél is azt a felfedezést tettem, — mit alig merek polgártársamnak nyilván elmondani, — hogy az alsóbb nép borzasztóan haragszik és káromkodik a királyra és ennek egész családjára; árulónak, hitszegőnek, és mit tudom én minek, káromolja.

Én pedig sehogy sem bírtam eltalálni, hogy micsoda vagy mellyik királyi családra haragszik s szikozódik a tömeg, mert én egész Magyarországon semmi királyt nem találok. Meglehet a nép magyaros volt tulságos felhevültében.

Ennyit e tárgyról. Post scriptum gyanánt még avval bátorkodom drága idejét rabolni, miszerint híre ment, hogy egy császár egy új nemét találta fel a fejedelmi mulatságnak t. i. országunk felső vidékeire küldetett embereket a végre, hogy ott zavart csináljanak rablással emberöléssel s több efféle csekélységekkel: s egyszersmind rendeltetni rendelte, hogy a zavargókra más zavargók küldessenek, hogy így az első zavarnak elnyomása színe alatt háborút támaszthasson, mert két zavarból lesz természetesen a harmadik, és három zavar, mellynek tartalma rablás és emberölés csakugyan becsületes háboru. Jah! a hőseknek csak háboru kell! nekem úgy nem látszik: az osztrák császár akar bizonyosan a magyaroknak alkalmat nyújtani a fegyvergyakorlatra, hogy magát annak idejében talán Bécsvárosában a Burg előtt produkálhassa, s a császár dicsőretet megérdemelhesse.

Horárik.

Temesvárott sept. 25.

Korrunk története ismét egy új osztrák reactionarius árulással gazdagodott.

Ne ijedjete meg hazámiai az áruló nem valami kitűnő gyerek, az akarat ugyan nem hiányzik benne, de tehetsége nincs mesterségéhez.

Ösmeritek báró Blomberg, Schwarzenberg dzsidás ezred ezredesét, Versetzi parancsnokot, s a versetzi csatahősét? Ez a szerencsétlen ficzkó akart lenni a bánatban második Jellacsich en miniature.

Hány hirlap czikk kürtölő dicsőségét a versetzi győzelem után, köszönetet mondott neki a

hadügyminister — pedig higyjétek el szegény olly ártatlan volt az egész dologban, mind a ma született gyermek — mire kívánszorgott nagy nehezen Versetzről a csataterre, elbáméskodott meglepetésében — a csata már nyerve volt.

No de az árulás? Igen az árulás, vagy is egy hosszú sora az árulásoknak.

Augusztushó 19-én Fehértemplomot Bobalits Szerb haramia-főnök reggeli négytől este öt óráig ágyuztatta, — báró Blomberg cs. kir. ezredes a megtámadásról már reggeli öt órakor értesített, — de mivel ekkor éppen legjobb álmában volt (a reggeli álmom legédesebb) az értesítésre egyet szuszogott, s ágyában megfordulva, elszendergett.

Későbbi sürgetésekre azonban, nagy nehezen felvánszorgott, kiállította katonáit, s ezek délutáni 4 óráig részint Vojvodincz, részint Abiánál a legnagyobb nyugalommal hallgatták az ágyazást, s csak akkor kpdtek mozogni, midőn a rablók a mieink hősléku vitézsége által szétverettek. Ez tény, mellyet ezután még néhány hasonló követett.

E hó elején báró Blomberg cs. k. ezredes Vukovits kir. biztosnak írásban kijelentette, hogy ezredének tisztikara nem akar többé az örvidékbe nyomulni, — katonai becsületszavát adta azonban, hogy állomását az utolsó emberig védelmezendi, s e nyilatkozatot több ízben számsak előtt ismételte.

Mi már ez a katonai becsületszó báró Blomberg ezredesnél?

A mult hét elején Bobalits szerb haramia főnök Mayerhoffer belgrádi osztrák consul és cs. k. ezredes kíséretében egy csoportal megjelenik Lagersdorfon s onnan folygyujtatja Udvarszállás magyar helységet, s Versetz szomszédságában megszállja Vojvodincz, Podpovány, Kastély falukat Versetzet ostrommal fenyegeti.

Versetz védelemre készül.

Mit csinál b. Blomberg ezredes? Katonai becsületszavának eleget teendő, értekezésbe bocsájtkozik a rabló főnökkel, meglátogatja őt táborában, — s egy hivatalos levelében felszólítja Versetz városát, hogy adja meg magát, mert ő nem képes ellentállani.

Versetz városának lakosai csudálkoznak a katonai becsület szó értelmén, de megadni magokat nem akarják. Blomberg elakarja foglalni az ágyukat, ez tudtára jó a versetzieknek, — a nemzetőrség fegyverbe lép az ágyuk védelmére — s a kiharancsolt dzsidás század hosszú órral eltávozik.

De Blomberg folytonosan értekezik a rablókkal — s egy különösen tractatusra lép velők, melly szerint Versetz városa magát aláveti az osztrák Szerb vajdaságnak (mind új chemicum compositum ez az osztrák Szerb vajdaság) Blomberg pedig igéri, hogy a várost megvédelmezi a magyar ministerium ellen, s ez egyezést ő Mayerhoffer, s még egy servianns aláírja.

A város azonban hűségében meg nem tántorítottatik, — s Blomberg az áruló a temesvári hadi kormánytól nyert parancs folytán f. hó 23-kán ki vonul a városból, mialatt a fehértemplomi konvédek Vojvodincznál a szerb rablókat szétverik.

Tizenkét esztendeje eszi a dzsidás ezred a magyar kenyeret, s midőn a hazát, rabló csordák által

vész fenyegeti, katonai becsületszavát megszegi, s gyilkosok, rablók, gyujtogatókkal szövetkezik, kik a magyar kiirtására béreltettek.

Fölszólítjuk a ministeriumot, intézkedjék haladéktalanul, hogy ez ezred azonnal elhagyja az országot, s pedig olly helyütt, hol a népet föl nem lázithatja, s fölszólítunk minden becsületes hazafit, ki ez árulókkal a honban bár hol öszvetalalkozik, forduljon el utálattal tőlük — ők is a magyar kiirtására szövetkeztek.

Versetzi.

Nagy-Kun-Kisujszállítás. Sept. 25.

Tegnap előtt közgyűlést tartánk; fő tárgy a katonasállítás volt. Kerületi központi bizottmányunk városunkból 50 egyént kívánt. És mi, túl menve e rendeleten, elhatározáink kiállítani rögtön azon számot, melly a bizottmányunk rendelete után lett országgyűlési megállapodás szerint, minden 127 lélekre kettőt számítva, városunkra esik, városunk népessége Fényes szerint 8724, mellyre fentebbi arányban 137 egyén jő.

Az öszveírás nálunk is megtörtént, s mi hittük, hogy öszveírásos kivetésre szükségünk nem leend, és hitünkben nem csalatkozánk.

A toborzás megkezdése tegnapi volt határozva, s még el sem kezdődött a toborzás, még ki sem tüzetett városunk zászlója, a mint a közgyűlésből híre ment hogy hazánknak ifju, erős védő karokra van szüksége, azonnal lelkesedve tódult városunk házához az ifjuság, s vetélkedve íratta bé nevét, s midőn a zászló másnap kitűzetett: alatta már 30—40 ifju emelgette hős lelkesedésben hatalmas karjait.

Miután már 28 egyént, önkényteseket, Szolnokba átszállítánk, jelenleg nem több, mint 109 ifju szükségeltetik városunktól. S azt hittük e szám, ha kitelik: nyugodtan bevonhatjuk lobogóinkat.

Azonban reménységünkön is, hol 4—5 óra alatt, annyi idő alatt, mint a toborzás híre szétfutott, mondott számot ujonczaink száma már jóval haladta, s midőn e sorokat írom, alig 12 órai toborzás után, 190 lelkes ifju kalapján lengnek tarka vegyületben nemzeti szalagok, jeléül, hogy ők az édes honért hazafui szent érzelmenek, s rendületlen szívvel élni halni készek.

És az ifjuság még mindegyre forr hozzánk. Mintha a hon geniusa átlehelte volna bü erővel mindnyája kebelét: vetekedő lelkesüléssel sietnek a hon oltárára hozni vért és életet.

Oh ha mindenütt illy magos lelkesedés dobogtatná a magyar kebelt, ha mindenütt ennyi elszántság, ennyi nemes resignatio mutatkoznék: úgy a horvát rabló nép csordája pár hét alatt veszne lenne mind, s hazám fergetegtől megtisztult egén a szabadság fényben uszó karjain a béke angyala mosolygna fel; nagygyá, dicsővé válnék a magyar név, boldoggá, hatalmassá a magyar haza.

N.

Jellacsichtól elfogott levelek.

(Folytatás.)

III. Rodein őrnagy gróf Latour bécsi hadminis-
terhez irt magánylevelének másolata.

A Siófoki táborból, sept. 23. Jó, kegyes nagy-
bátyám! Táborunk főnöke Zelsberg tábornok
kegyesen megengedé, hogy ezen levelet kézbe-
adás végett neki átadhassam, melly alkalmat öröm-
mel használok, hogy némelly híreket közölhessek.
Mostanig egy kardcsapás nélkül nyomultunk elő-
re, s nem csalódom, azt állítván, hogy Pestre is
ellentállás nélkül fogunk bemenni, hatalmunk te-
kintélyes (imposant), és a democraticus párt
íránt a népben semmi sympathia nincs; seregeink
vitéz vezérünkért lelkesülnek, mi szerencsések va-
gyunk, hogy magunkat ismét becsületes katonák-
nak érezni szabad, s reményljük, hogy a többi
ezredek is hozzánk csatlakoznak, miután iste-
nemre mondom, az ügy, melly mellett felkeltünk,
szent és igaz: én csak attól félek, hogy azon de-
magog-convent Pesten eloszlik, hogy mi az em-
bereket nem találjuk meg, s akkor a béke is-
mét csak egy pillanatra lesz helyre állítva, mert
Kossuth és társai nem fognak felhagyni szándé-
kukkal, míg meg nem semmisítettnek. Eddig min-
denütt a legnagyobb készséggel fogadtatánk. Julia
anyjánál van Taben, a bácsú mindkettőnknek ne-
héz volt, mind a mellett hiszem, hogy az elválás,
ha dolgaik így folynak, nem leend hosszú, mi-
után Julia mihelyt a tábori életnek vége lesz, rö-
gön hozzám akar jöni. Egyébiránt mindketten
örülünk, hogy pillanatra a lengyel garnisontól,
mellyet a magyar ministerium számunkra rendelt,
megszabadultunk. — Elmenetelünk előtt né-
hány nappal vevény mellett irtam neked, és
Boxbergnek, melly levélhez Julia egy neked szó-
ló billettet csatolt, hol arra kér, hogy csil-
lag kereszt-rendjét átküldeni, s egyelőre
előlegezni méltóztassál, míg alkalma nyi-
lik adósságáért eleget tenni. Miután a külön-
ben olly pontos Boxbergtól 3 levelemre nem
nyertem választ, azt kell feltennem, hogy a leve-
lek elveszték. Jelenleg a kívülről törtétekről mit
sem tudunk, mert sem leveleket, sem hírlapokat
nem kapunk, talán lehetnél olly kegyes Boxberg
által néhány eseményekről tudósítani. Kegyessé-
gedbe ajánlott kézcsókolásom mellett mély tisz-
telettel vagyok stb. R o d e i n, őrnagy.

II. B. Kulmer Ferencz urnak. Bécsben. A
vadembérenél a karinthiai úton.

Főszálláshely: Kiliti, sept. 23. 1848. Kedves
barátom! Jól tudod, milly nehézségekbe kerül
egy sereget rögtönözni. A magyarok által raj-
tunk elkövetett igaztalanság, s azon törekvés,

hogy a monarchiát fentartsuk, hozta a határóv-
dékiek tömegét Fehérvár kapui elé. A magyarok
mindent fanatizálnak, s a magyar seregeket,
sajnos! olly annyira fanatizálták, hogy remé-
nyünk, mély szerint azt hittük, miként a sorka-
tonaság nem fog ellenünk harcolni, nem telje-
sedett. Nem tagadhatom, hogy borzadok a gon-
dolattól, a huszárokra ágyút irányoztatni; ez ál-
tal talán örökös szakadás okoztatnék a sereg-
ben; ha tehát szándékoznak a manifestumot ki-
bocsátani, történjék ez minélelőbb, hogy késő ne
legyen. Azt hiszem, hogy Bécsben csak erős el-
határozásba kerül, s a jó ügy győzni fog. Édes
barátom csaknem bizonyossá tövének, hogy mi-
helytseregeink Magyarországra jönnek, a rendes ae-
rariális ellátásban részesülendek. Azon remény-
séggel biztatnak, hogy szelle mi erővel fognak istá-
polni; hídfogatot (Brückenequipage), 12 fontos lo-
vas úteget is remétem kapni, most már csaknem
késő; az országban kenyeret csak kevés helyt
lehet kapni, s ezt is igen nagy nehézséggel; ott
hol a katona illetőségét pontosan meg nem kapja,
nehéz fegyelmet tartani.

— Nem hiheted, mennyit kell kiállanom, de
örömmel teszem meggyőződéseimből, és a jó ügyért.
Tegnapelőtt Beóthy-Szapáry kíséretében zöld,
veres és fejér lobogóval ellátott Kisfaludy nevű
gőzösön István főherczeg Szemesre jött; falakar-
tam keresni, de nem engedték meg, épen nem
engedték meg. A főherczeg becsületszót becsü-
letszóra halmozott, de az emberek azt hitték,
hogy a gép még is erősebb a becsületszónál, s
hogy daczára a főherczeg kétségbeesésének, ma-
gokkal vihettek volna. Elég az hozzá, hogy nem
bocsátottak a főherczeghez, s így az értekezés-
ből semmi sem lőn, de különben sem lett volna
az értekezésnek eredménye, mert habár a nádor
isten tudja mit ígért volna is, nem fekvék ben-
ne alkotmányos garancia, az országgyűlés vagy
a ministerium mindent desavouirozhatott volna;
de egyébiránt is minék az az alkudozás, az ne-
kem nincs természetemben; 3—4 nap alatt meg-
történt a véres elhatározás! Va benissimo! Pest
és Fejérvár között nagy tömegek őszpontosulnak,
ez ugyan nem sokat tesz, de, mint mondtam, fen-
marad a keserű faladat: a császári seregre lőni.
A magyar ezredek az országba jönnek, a néme-
tek kimennek és a még itt levők nem tudják ma-
gokat miként viselni, kínos állapotban vannak.
Rántassanak ebből ki s minden meg van nyerve.
Tehát édes barátom! Aranyat! s mi még több:
határozott nyilatkozatot. Él boldogul, régi bará-
tod Jellacsich s. k.

Apropos. Add ezen cikket egy bécsi lapba.
Mellyikbe? választásodra bizzuk.

H I R D E T É S E K.

(3-3)

**Ó és lerakott szivarok el-
adása****bámulatos olcsó áron.**

Hermína-szivar 100darab, ládácskában 54 kr. pp.
Vadász, csomónként 36 kr. pp.

Valamint a legjobbminőségű bel és külföldi
szivarok minden nemei.

A raktár létezik a szibárusutczában a „nem-
zeti czimerhez“

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak

A dunagőzhajótársaság
főügyvivőse.**Magyar kö-
zépp. vasut.**Naponkinti indulások 1848-dik szeptember
1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kérésnek, sziveskedjenek
legalább egy negyed órával az elindulás előtt a
pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra
30 percz.

„ „ tehervonat délben 11 órakor
személyvonat délut. 1 1/2 óra.

Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15
percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra
45 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 1 óra
45 perczkor.

Pestről Váczfelé reggel 7 órakor.

„ „ délután 3 óra 30 percz.

Vácztól Pestfelé reggel 8 óra 30 percz.

„ „ délután 5 „ 45 „

A magyar középponti vasut
igazgatósága által.

**Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László
nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivatalok-
nál. EGYES SZAM ára 3 kr. pp.**

Felelős szerkeztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.